

Justis- og beredskapsdepartementet

Deres ref.: 16/2038

Oslo, 30. november 2017

HØRINGSUTTALELSE FRA RETTSPOLITISK FORENING – NOU 2017:9 POLITI OG BEVÆPNING

1. Innledning

Det vises til departementets høringsbrev av 24. mai 2017.

Rettspolitisk forening er en uavhengig forening bestående av jurister, studenter i juridiske fag og andre interesserte. Rettspolitisk forening arbeider blant annet for å forsvare rettsstatlige verdier og for å bedre den rettslige situasjonen for vanskeligstilte grupper.

2. Kommentarer

Permanent bevæpning

Rettspolitisk forening er enig i utvalgets konklusjon om at det ikke bør innføres permanent bevæpning av politiet, hverken med skarpladde eller uladde våpen.

Foreningen er ikke imot slik bevæpning av politiet under enhver omstendighet. Dersom det var godt dokumentert at det forelå en reell økning i trusselnivået, og at permanent bevæpning ville avhjelpe dette, kunne vi hatt større forståelse for politiets ønsker om permanent bevæpning. Når utvalgets utredning tilsier at dette ikke er tilfelle, kan vi imidlertid ikke se at det er nødvendig eller hensiktsmessig å innføre slik permanent bevæpning.

Elektrosjokkvåpen

Rettspolitisk forening stiller seg ikke bak flertallets anbefaling om å innføre et prøveprosjekt med elektrosjokkvåpen i norsk politi.

Det kan se ut til at utvalget i sin drøftelse av elektrosjokkvåpen ser bort fra sine egne argumenter mot permanent bevæpning med skytevåpen, til tross for at argumentene stort sett er overførbare til denne diskusjonen. Elektrosjokkvåpen vil, i likhet med skarpladde våpen, mest sannsynlig skape en distanse mellom publikum og politiet, og kan påføre stor skade både i form av smerte og død.

Ut fra utvalgets utredning og konklusjon hva gjelder permanent bevæpning, fremstår politiets behov for trygghet allerede tilstrekkelig ivaretatt i dag. Basert på statistikken utvalget legger frem i kapittel 5 om vold mot polititjenestepersoner, mener vi at det blir feil å utstyre politiet med elektrosjokkvåpen.

Rettspolitisk forening er kun positiv til innføring av elektrosjokkvåpen i politiet dersom dette erstatter bruk av ordinære skytevåpen. Vi kan se hensiktsmessigheten av elektrosjokkvåpen som et alternativ til skarpladde våpen. Hvis man utrunder politiet med elektrosjokkvåpen permanent, vil imidlertid disse mest sannsynlig fungere som et supplement. Dette er vi skeptiske til. Dersom man innfører elektrosjokkvåpen som en del av den permanente utrustningen, tror vi også at dette potensielt vil kunne erstatte bruk av mykere maktmidler. Dette skisseres som en mulig konsekvens i utredningen fra PHS, som det vises til i utredningen, se s. 210 annet avsnitt. Rettspolitisk forening ønsker ikke en slik situasjon.

At trusselen fra psykisk syke brukes som et argument for å innføre bruk av elektrosjokkvåpen, mener vi er spesielt kritikkverdig. Psykisk syke som krever politiutrykning er i en ekstremt sårbar situasjon, og bør ikke påføres større traumer enn strengt nødvendig. Det at det ofte er politiet – og ikke helsepersonell – som møter den syke i slike situasjoner, understreker behovet for at politiet er seg bevisst sin rolle og ikke tyr til unødvendig maktbruk overfor den syke.

Risikoen for overbruk og feilbruk, sett i sammenheng med smerte- og farepotensialet, gjør at vi mener det er uforholdsmessig å innføre permanent bevæpning med elektrosjokkvåpen på bakgrunn av en generell utrygghetsfølelse hos politiet. Det er ikke tilstrekkelig dokumentert at denne følelsen gjenspeiler en faktisk forverring i trusselbildet, eller at elektrosjokkvåpen vil avhjelpe situasjonen.

***

Eventuelle spørsmål kan rettes til styremedlem Anniken Fuglerud på telefon 980 52 350, eller e-post styret2@rpf.no.

Med vennlig hilsen
for Rettspolitisk forening

Anniken Fuglerud
Ingrid Kverneland Mogstad
Kine Irgens
Styremedlemmer, Rettspolitisk forening